دیده‌بان شفافیت: مسوده بودجه سال ۱۳۹۵ ناقص است

یکشنبه ۱۵ قوس ۱۳۹۴ ظفرشاه رویی

دیده‌بان شفافیت افغانستان، با انتقاد شدید از وزارت مالیه می‌گوید که سند بودجه سال ۱۳۹۵ ناقص، غیرشفاف و بدون مشوره با نهادهای جامعه مدنی و مردم تهیه و برای تصویب به پارلمان فرستاده شده است.

سید اکرام افضلی، رییس دیده‌بان شفافیت افغانستان، روز شنبه، ۱۴ قوس، در یک کنفرانس خبری گفت که وزارت مالیه در تهیه سند بودجه سال ۱۳۹۵ در برابر مردم احساس مسوولیت نکرده و هیچ‌گونه صلاحیتی برای ادارات محلی در تهیه این سند در نظر گرفته نشده است. وی گفت: «این وضعیت نشان‌دهنده این است که یک تعهد جدی در

حکومت افغانستان به‌خاطر سهم‌گیری مردم در روند حکومتداری و یکی از روندهای بسیار مهمی که بودجه‌سازی است، وجود ندارد. به‌ویژه وزارت مالیه خود را به مردم حساب‌ده احساس نمی‌کند و حاضر نیست که در مقابل رسانه‌ها، مردم و جامعه مدنی قرار بگیرد و به سوالاتشان پاسخ بگوید و نظریاتشان را در]باره[یک سند بسیار مهمی که بودجه است، بشنود.»

مسوولان دیده‌بان شفافیت افغانستان تاکید می‌کنند که سند بودجه سال ۱۳۹۵ از نگاه برنامه‌ریزی، بودجه‌سازی و شفافیت ناقص بوده و مانند سال‌های گذشته با استفاده از روش‌های سنتی غیرمعیاری و مرکزمحور تهیه شده است.
آقای افضلی می‌گوید که با تشکیل حکومت وحدت ملی انتظار می‌رفت که این حکومت در طرح و تهیه برنامه‌ها و سندهای ملی نظریات مردم را نیز در نظر بگیرد، اما به گفته او تمامی اقدامات عملی این حکومت زیر سوال رفته است.
وی گفت: «یکی از پالیسی‌ها بودجه‌سازی به سطح ولایات است که از طرف شورای وزیران چندی قبل به تصویب رسید، اما متاسفانه پالیسی بودجه‌سازی به سطح ولایات، هیچ اختیار و صلاحیتی به نهادهای محلی تفویض نکرده و فقط یک سند بسیار مغلق، پیچیده و غیرقابل تطبیق است.»
هم‌چنین سمیر پوپلزی از مسوولان دیده‌بان شفافیت افغانستان، می‌گوید که بودجه سال ۱۳۹۵ هیچ‌گونه شفافیتی ندارد. وی گفت بودجه‌ای که برای نهادهای دولتی در سند بودجه سال ۱۳۹۵ در نظر گرفته شده، روشن نیست که چقدر می‌تواند باعث رشد اقتصادی و پاسخگویی به اولویت‌های مردم شود. او گفت: «در سند بودجه دیده می‌شود که برای بسیاری از ادارات حکومتی تخصیص وجود دارد، اما متاسفانه که برنامه این ادارات واضح نیست.»
در همین‌حال، ادریس عمرزاد، از مسوولان موسسه برابری برای صلح و دموکراسی نیز، می‌گوید که در سند بودجه سال ۱۳۹۵ آمده است که نزدیک به هفتاد درصد این بودجه از طریق کمک کشورهای کمک‌دهنده تمویل می‌شود. او گفت که این مساله برعکس گفته‌های مقام‌های وزارت مالیه مبنی بر بلند رفتن سطح عواید داخلی است. آقای عمرزاد افزود: «شما اگر در سند ببینید تنها پنج درصد بودجه اختیاری است که حدود چند میلیون دالر می‌شود و متباقی آن غیراختیاری است. مثل سابق خارجی‌ها هنوزهم می‌توانند اکثریت بودجه را در اختیار خود داشته باشند و آن را به مصرف برسانند. این‌که حکومت افغانستان چگونه این مصارف را مورد ارزیابی قرار می‌دهد، خودش پاسخ بگوید.»
ادریس عمرزاد افزود که به‌دلیل عدم سهم‌گیری مسوولان ولایتی در تهیه سند بودجه، در مواردی برخلاف نیازهای اساسی یک ولایت در یک زمینه‌ای بودجه اختصاص داده شده است. او تاکید کرد که خیلی از والیان نیز از مقدار بودجه ولایت‌های‌شان نمی‌دانند.

اما شینکی کروخیل از اعضای کمیسیون مالی و بودجه مجلس نمایندگان، در این کنفرانس خبری گفت که مردم و نهادهای مدنی پیش از تهیه سند بودجه نخواسته‌اند تا در تهیه این سند سهم بگیرند. خانم کروخیل تاکید کرد در صورتی‌که مردم و نهادهای مدنی در تهیه سند بودجه سهم نگیرند، تمامی حکومت‌ها برای چگونگی تهیه سند بودجه خود «چال‌زنی» خواهند کرد.
مسوده بودجه سال ۱۳۹۵، به تاریخ چهارم قوس رسما توسط اکلیل حکیمی، وزیر مالیه پس از تایید مجلس سنا به مجلس نمایندگان ارایه شد. آقای حکیمی با ارایه مسوده بودجه به رییس مجلس نمایندگان، گفت که بودجه سال ۱۳۹۵ با در نظرداشت محدودیت‌های فعلی طوری تهیه شده که از یک طرف مصارف عادی دولت تمویل گردد و از سوی دیگر کار پروژه‌های انکشافی و زیربنایی ادامه یابد. وزیر مالیه افزود که سند بودجه سال ۱۳۹۵ براساس ساختار ادارات، تعادل میان مصارف و عواید تهیه شده است.
وزیر مالیه با ارایه سند بودجه سال آینده به مجلس نمایندگان گفت که برای سال ۱۳۹۵ در مجموع ۸□۴۶۱ میلیارد افغانی معادل ۳۳□۷ میلیارد دالر بودجه در نظر گرفته شده که از این رقم مبلغ ۳□۲۸۳ میلیارد افغانی آن بودجه عادی و مبلغ ۵□۱۷۸ میلیارد دیگر آن شامل بودجه انکشافی می‌شود. بودجه سال ۱۳۹۵ نظربه بودجه سال جاری خورشیدی حدود شش درصد افزایش دارد. نزدیک به شصت درصد بودجه سال آینده از طریق کمک‌های بین‌المللی تمویل می‌شود .

بر گرفته شده از سایت ۸ صبح